

MPZ FACTSHEET INTRODUCTIE GEVAARLIJKE STOFFEN: VOOR TECHNIEK

Irriterend Sensibiliserend Schadelijk	Bijtend (corrosief)	Ontvlambaar	Explosief	Giftig
				

De werkzaamheden van de afdeling techniek kunnen zeer divers zijn. Hierdoor komen juist de werknemers van deze afdeling ook regelmatig bewust of onbewust in aanraking met gevaarlijke stoffen. Deze factsheet besteedt aandacht aan een aantal aspecten met betrekking tot het veilig werken met gevaarlijke stoffen op de afdeling techniek. Met de kennis van deze factsheet worden de risico's beperkt.

Het herkennen van een gevaarlijke stof.

Gevaarlijke stoffen bevatten op het etiket van de verpakking een gevarensymbool, zoals die boven en onder

aan deze factsheet staan.

Bij de technische afdeling wordt ook veel gewerkt met (medische)gassen. Voor gassen is er een aparte kleurcodering volgens de Europese norm NEN-EN 1089-3. Aan de kleuren op de hals van de fles is het soort gas te herkennen. Zie hiernaast voor enkele voorbeelden.

Kleurcodering medicinale zuurstof

Kleurcodering ademlucht

Weet welke stoffen er zijn

Juist omdat de werkzaamheden van de afdeling techniek zo divers zijn is het belangrijk te weten met welke stoffen de medewerkers in aanraking komen. Inventariseer daarom de gevaarlijke stoffen op de afdeling en bewaar deze registratie op een gemakkelijk toegankelijke plek. Zorg ervoor dat bij elke stof een zogenaamd veiligheidsinformatieblad komt. Handig is een lijst waarop aan elke stof de werkzaamheden zijn gekoppeld, zie voorbeeld hieronder:

Stofnaam	Gevaar	Blootstellingswijze/ Werkzaamheden
Pospoelmiddel A	Irriterend voor ogen en huid	Bij het verwisselen van de cans voor de pospoeler en bij reparaties.
Vaatwasmiddel X	Bijtende vloeistof	Bij het verwisselen van de cans én bij reparaties
Ketelwatertoevoeging	Irriterend voor ogen en huid	Bij het toedienen vanuit de cans.
Desinfectiemiddel Z	Bijtende vloeistof	Bij desinfectie en reparatie dialyseapparatuur

Veiligheidsbril

Draag de juiste bescherming

Vaak is het vanzelfsprekend om persoonlijke beschermingsmiddelen te dragen zoals een lasbril. Denk echter óók aan het dragen van handschoenen en een

veiligheidsbril bij het werken met gevaarlijke vloeistoffen! Raadpleeg altijd het etiket van de verpakking of het veiligheidsinformatieblad om vast te stellen welke (persoonlijke) bescherming noodzakelijk is.

Veilig omgaan met gassen

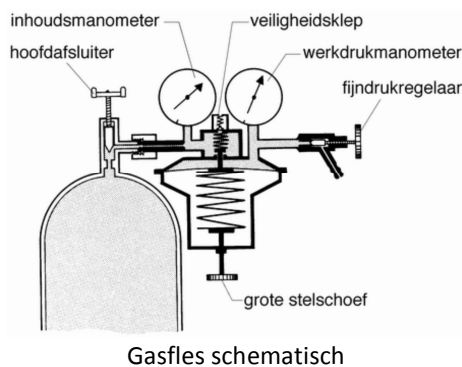
Op de afdeling techniek kom je regelmatig in aanraking met gassen. Meestal zijn gassen verpakt in metalen gasflessen, waarbij de gassen onder druk zijn opgeslagen. Hierbij kan de druk wel 200 bar hoog zijn. Wanneer gassen onbedoeld ontsnappen kunnen, natuurlijk afhankelijk van de gassoort, gevaarlijke situaties ontstaan. Werken met gasflessen moet daarom zorgvuldig gebeuren. Aandachtspunten zijn:

- Zet gascilinders altijd vast;
- Plaats gascilinders nooit in de buurt van warmtebronnen (denk ook aan het zonlicht).

Gasfles met reduceerventiel

Gassen onder druk	Op lange termijn gevaarlijk voor gezondheid	Oxiderend	Milieugevaarlijk
			

De gasdruk regel je met behulp van een hoofdafsluiter en een zogenaamd reduceerventiel:

- Controleer eerst of de grote stelschroef helemaal is uitgedraaid;
- Draai dan de hoofdafsluiter open. De inhoudsmanometer geeft nu de gasdruk in de cilinder aan;
- Draai nu de grote stelschroef in tot de gewenste werkdruk is bereikt, bijvoorbeeld één atmosfeer (zie werkdrukmanometer);
- De gasstroomsnelheid regel je nu met de fijndrukregelaar;
- Bij het uitzetten draai je eerst de hoofdafsluiter dicht en als de druk op beide manometers nul is, draai je de fijndrukregelaar dicht en de grote stelschroef uit.

Werken met cryogene gassen

Cryogene stoffen zijn stoffen in extreem koude toestand. Contact met de stof of met door de stof gekoeld materiaal kan letsel veroorzaken, dat lijkt op brandwonden. Daarnaast kunnen ze tot verstikking leiden in besloten ruimtes, doordat ze in gasvorm het aanwezige zuurstof verdringen. Om bovenstaande gevaren te voorkomen worden onder meer de volgende veiligheidsmaatregelen genomen:

- Ruimten die gebruikt worden voor het tappen en/of opslaan van cryogene gassen goed ventileren;
- Gebruik voor de horizontale verplaatsing bij voorkeur transportcontainers en/of roestvrijstalen dewarvaten met hengsel;
- Draag bij het tappen ruime koude-isolerende handschoenen en gelaatscherm;
- Draag bij uitschenken altijd een veiligheidsbril;
- Draag bij voorkeur gesloten schoenen met een isolerende rubberen zool of minimaal zogenaamde oversloffen als je open schoenen draagt.

Het "tappen" van vloeibaar stikstof

Incidenten

Hoe zorgvuldig we ook zijn met z'n allen, een incident waarbij gevaarlijke stoffen vrijkomen, kan voorkomen. Hierbij enkele belangrijke aanwijzingen:

- Ruim alleen zelf de boel op bij een spill of incident met een gevaarlijke vloeistof als de instructies over hoe te handelen goed bekend zijn. In alle andere gevallen schakel je de BHV (bedrijfshulpverlening) in. Zij zijn goed getraind voor dit soort situaties;
- Gebruik bij het zelf opruimen de juiste absorptiemiddelen om de vloeistof op te zuigen en gooi korrels en eventuele doeken in de juiste afvalcontainer;
- Bij een ongeluk met vloeibare stikstof: Ontdooi de bevroren lichaamsdelen met lauwwarm water. Spoel brandwonden gedurende 10 minuten.

Milieu Platform Zorgsector (MPZ) heeft deze factsheet met zorg opgesteld. MPZ aanvaardt echter geen aansprakelijkheid voor evt. schade die voortvloeit uit gebruik van deze informatie. Iedere gebruiker blijft zelf verantwoordelijk. Meer informatie over veilig werken met gevaarlijke stoffen heeft MPZ staan op haar website www.gevaarlijkestoffenzorg.nl.